

Stappenplan

1. Als u gaat werven, maakt u duidelijk dat reacties van zij-instromers welkom zijn. U kunt ook contact opnemen met een bemiddelingsorganisatie, die vervolgens een geschikte kandidaat voor u zoekt.
2. Heeft u een potentiële zij-instromer gevonden, dan bepaalt u via een sollicitatiegesprek of u met hem of haar een zij-instroomtraject wilt aangaan.
3. U vraagt een lerarenopleiding te onderzoeken of de kandidaat geschikt is. Voordat u dit doet, spreekt u met de kandidaat af wie welke kosten betaalt.
4. De lerarenopleiding wijst een lerarenopleider en een leraar van een andere school aan, de zogenoemde assessoren. Deze assessoren beoordelen op basis van vooropleiding, maatschappelijke ervaring en beroepservaring of een kandidaat kan worden toegelaten tot een assessment.
5. Vervolgens ondergaat de kandidaat het assessment. Hieruit blijkt dat:
 - de zij-instromer direct voor de klas kan (zie stap 6);
 - de zij-instromer niet direct voor de klas kan, maar eerst een lerarenopleiding moet volgen, eventueel met vrijstellingen;
 - de zij-instromer niet geschikt is voor het leraarsberoep.
6. Kan de kandidaat direct voor de klas, dan bekijken de assessoren welke scholing en begeleiding de kandidaat nog nodig heeft om volledig bevoegd leraar te worden.
7. U benoemt de zij-instromer als leraar voor maximaal twee jaar, onder voorwaarde dat er op basis van het advies van de assessoren een scholings- en begeleidingsovereenkomst totstandkomt.
8. U sluit zo'n overeenkomst met de zij-instromer en een lerarenopleiding. Welke lerarenopleiding dit is, bepaalt u samen met de zij-instromer. U maakt afspraken over de opleiding-op-maat, de kosten en de prestatie.
9. De zij-instromer legt onder uw begeleiding binnen twee jaar een bekwaamheidsonderzoek af bij de lerarenopleiding. Is het resultaat positief, dan ontvangt hij of zij een ho-getuigschrift. Nu is de zij-instromer een volledig bevoegd leraar.
10. U kunt de zij-instromer een vaste aanstelling aanbieden.

Een jonge hond met twintig jaar ervaring.

OCenW

Ministerie van Onderwijs
Cultuur en Wetenschappen

Na zijn hbo-opleiding trok hij eropuit. Reisde heel Europa door. Was gids in Griekenland en plukte druiven in Frankrijk. Daarna koos hij voor het bedrijfsleven in Nederland. Maakte carrière in verzekeringen en later bij een bank. Stichtte een gezin en kocht een huis. Hij is succesvol, maar hield één droom. Voor de klas staan. Zijn passie voor reizen, zijn liefde voor de wereld en zijn levenservaring delen met jonge mensen. Als leraar.

Kan elke gemotiveerde hbo'er bij u voor de klas?

Wat is een zij-instromer?

Wanneer u een openstaande vacature heeft, zoekt u misschien een bevoegd docent, een herintreder of een leraar-in-opleiding (lio). Maar u heeft een extra mogelijkheid: zij-instromers. Zij-instromers zijn mensen met een loopbaan buiten het onderwijs of leraren die in een ander vak of op een ander soort school willen lesgeven dan waartoe ze bevoegd zijn. Ze kiezen nu bewust voor het primair onderwijs of het voortgezet onderwijs. Mede dankzij hun enthousiasme en werkervaring zijn zij-instromers echte aanwinsten voor uw school – ook al moeten ze meestal nog worden bijgeschoold.

Getest op kennis, inzicht en vaardigheden

Het spreekt voor zich dat niet iedereen als zij-instromer aan de slag kan.

Zo moet de kandidaat een hbo- of wo-diploma hebben en ondergaat hij of zij een uitgebreid geschiktheidsonderzoek. Op basis van de intake onderzoekt een lerarenopleiding of de potentiële zij-instromer toegelaten kan worden tot dit onderzoek. Zijn de vooropleiding, maatschappelijke ervaring en beroepservaring voldoende, dan volgt een assessment waarin praktijkopdrachten centraal staan. Blijkt de kandidaat inderdaad geschikt, dan ontvangt hij of zij een geschiktheidsverklaring. De zij-instromer kan meteen voor de klas,

maar moet zich wel bijscholen om volledige bevoegdheid als leraar te krijgen.

Na maximaal twee jaar moet deze bevoegdheid zijn behaald.

Scholing en begeleiding

Samen met de zij-instromer kiest u een lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de scholing. Omdat iedere zij-instromer een andere achtergrond heeft, zal de benodigde scholing per zij-instromer verschillen. Het op maat gesneden scholingstraject is essentieel om ontbrekende competenties te verwerven en zwakke competenties te verbeteren. Hoewel het traject maximaal twee jaar mag duren, komt het regelmatig voor dat zij-instromers in anderhalf jaar, één jaar of soms zelfs drie maanden alle kennis en kunde opdoen die ze nodig hebben.

Met de zij-instromer en de lerarenopleiding maakt u afspraken over de scholing en de begeleiding. U overlegt daarbij over kosten, prestatie en inhoud van het scholings- en begeleidingstraject dat volgens het geschiktheidsonderzoek noodzakelijk is gebleken. Het spreekt voor zich dat de kosten van de opleiding in verhouding moeten staan tot de mate van scholing. De afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst tussen school, lerarenopleiding en zij-instromer.

Carin Dubois

Als je nooit te oud bent om te leren, ben je ook nooit te oud om les te geven.

Carin Dubois

“In 1989 rondde ik mijn studie als levensmiddelentechnoloog af aan de Landbouwwetenschappelijke Universiteit Wageningen. Bijna tien jaar werkte ik in functies bij de overheid en het bedrijfsleven. Ik heb daar veel ervaring opgedaan, maar had wel te maken met deadlines, competitie en met opdrachten waar ik minder achter stond. In 2000 viel mijn oog op een advertentie waarin een koepel van schoolbesturen mensen uit het bedrijfsleven oiep voor het leraarschap. Uit een assessment bleek dat ik aangenomen kon worden als leerkracht scheikunde en algemene natuurwetenschappen (ANW), in combinatie met een korte opleiding tot eerstegraads vakdocent. Ik begon met 18 lessen per week en de eerstegraads opleiding aan de VU in Amsterdam, die ik na een jaar met succes afrondde. Het lesgeven, inmiddels 22 uur per week (0,87 fte), bevalt mij uitstekend.

De interactie met leerlingen is heel dankbaar en ik krijg volop ruimte om mijn lessen naar eigen inzicht vorm te geven. Het gaat lang niet alleen over scheikunde en ik besteed ook regelmatig tijd aan gesprekken over maatschappelijke onderwerpen. De tijdbalans tussen werk en privé ervaar ik ook als positief. Ik kan een overstap naar het onderwijs van harte aanbevelen.”

Opleiden in de school

U leidt de zij-instromer ook op binnen uw eigen school. Op die manier draagt u eraan bij dat uw (aspirant-)docenten op hoog niveau worden opgeleid. Uiteraard heeft een zij-instromer behoefte aan een aantal uren begeleiding per week. Hiervoor ontvangt u een tegemoetkoming in de kosten. Andere tips: geef de zij-instromer niet meteen de lastigste klus en bespreek met de andere leraren hoe hij of zij binnen de organisatie past.

Wat verdient een zij-instromer in het beroep?

Binnen de kaders van de onderwijs-CAO bepaalt u samen met de zij-instromer wat hij of zij gaat verdienen. Dat verschilt per persoon en is onder meer

afhankelijk van wat de zij-instromer verdiende in zijn of haar vorige beroep. Wat betreft het primair onderwijs vindt de inschaling plaats op grond van art. I-P10 van het RPBO (indiensttreding in aansluiting op een betrekking buiten het onderwijs).

Hoe zit het met de rechten van een zij-instromer?

Voor de sociale zekerheid is de rechtspositie van de zij-instromer dezelfde als die van andere leraren. Uitkeringskosten worden voor zowel het wettelijk als het bovenwettelijk deel gedeclareerd bij het Participatiefonds. Als een zij-instromer ziek is, wordt het loon doorbetaald en kunt u de kosten van vervanging (door een bevoegde leraar) declareren bij het Vervangingsfonds.

Wie betaalt wat?

Als u een zij-instromer benoemt, vergoedt het ministerie van OCenW een deel van de kosten. Op aanvraag wordt er per zij-instromer eenmalig een bedrag verstrekt. Het gaat hierbij om een bijdrage in de kosten die worden gemaakt in verband met het in dienst nemen van een zij-instromer, bijvoorbeeld de kosten van het geschiktheidsonderzoek, begeleiding, scholing en verlet. Het bedrag is geen geormerkt bedrag, wat betekent dat de school zelf bepaalt hoe de middelen besteed moeten worden. U kunt met de lerarenopleiding onderhandelen over de kosten van scholing. Omdat de zij-instromer een traject-op-maat volgt, variëren de scholingskosten per kandidaat.

In twee gevallen wordt de bijdrage *niet* verstrekt. Ten eerste als de zij-instromer staat ingeschreven als student bij een lerarenopleiding. Ten tweede als de zij-instromer met een ‘ontheffing van bevoegdheid’ (art. 33 lid 3 WVO) wordt aangesteld.

Hoe krijgt u de bijdragen en vergoedingen?

Om kosten vergoed te krijgen van het ministerie van OCenW, dient u een

aanvraag in bij Cfi. In de subsidieregelingen die in het Gele Katern van Uitleg worden gepubliceerd kunt u hierover informatie vinden. De teksten van de regelingen zijn opgenomen op de website van Cfi: www.cfi.nl.

Bemiddelingsorganisaties

Het ministerie van OCenW heeft een aantal bemiddelingsorganisaties ingeschakeld om zij-instroomkandidaten en scholen met vacatures met elkaar in contact te brengen. Medewerkers van de bemiddelingsorganisaties kunnen u bijvoorbeeld ook adviseren over wat het aannemen van een zij-instromer betekent voor uw schoolorganisatie. De werving en bemiddeling van kandidaten is gratis, omdat de overheid die activiteiten subsidieert. Informeer voordat u een van de organisaties aan het werk zet welke andere activiteiten gratis zijn en welke niet. De namen en adressen vindt u achter in deze brochure.

Veel gestelde vragen

Waar kan ik de zij-instromer aanmelden voor een assessment?

Vrijwel alle lerarenopleidingen, zowel voor het primair onderwijs als voor het voortgezet onderwijs, kunnen het assessment afnemen.

Wanneer kan de zij-instromer het getuigschrift behalen en wie regelt dat?

Het getuigschrift behalen kan als de zij-instromer het individuele scholings- en begeleidingstraject (van maximaal twee jaar) heeft afgerond. Het oordeel van de begeleiders in uw school en van de lerarenopleiding is hierbij bepalend. Om de bevoegdheid te behalen, moet de zij-instromer een bekwaamheidsonderzoek met goed gevolg hebben afgelegd. Als het moment van 'afstuderen' nadert, vraagt de zij-instromer het bekwaamheidsonderzoek aan bij de lerarenopleiding.

Wat gebeurt er als de zij-instromer niet binnen twee jaar het getuigschrift kan behalen?

Na twee jaar mag de zij-instromer geen leraarstaken meer uitvoeren. In die twee jaar gelden overigens dezelfde regels voor ontslag als voor iedere leraar in tijdelijke dienst.

Moet de zij-instromer gedurende de hele benoemingsperiode bij dezelfde school werken?

Nee, dat hoeft niet. Wisseling van school binnen hetzelfde bevoegd gezag kan natuurlijk altijd. De zij-instromer kan ook wisselen van bevoegd gezag. De maximale benoemingsperiode van twee jaar loopt dan echter gewoon door. In ieder geval moet er een scholings- en begeleidingsovereenkomst zijn.

Hoe zit het met opgebouwde pensioenrechten en regelingen voor sociale zekerheid?

Er bestaat een wettelijk recht op waarde-overdracht van opgebouwde pensioenrechten. Opgebouwde rechten kan men dus laten omzetten in ABP-diensttijd. U kunt de zij-instromer hiervoor verwijzen naar de helpdesk van het ABP, 045-579 60 70.

Kan een zij-instromer op elk moment van het jaar worden aangemeld?

Ja, want de school kan op elk moment een assessment aanvragen bij de lerarenopleiding en de aanvullende opleiding kan op elk moment starten. De zij-instromer hoeft namelijk niet ingeschreven te worden als student voor de afgesproken opleiding-op-maat.

Je groeit in het onderwijs.

Ook deze ondernemingsraad heeft behoefte aan sturing.

Meer informatie?

Algemene informatie over zij-instroom vindt u op www.cfi.nl.

Voor informatie over en bemiddeling van zij-instromers in het primair onderwijs kunt u contact opnemen met het Career Center Onderwijs, 0900-444 48 88, of surfen naar www.careercenteronderwijs.nl. Ook kunt u terecht bij De Onderwijs BV, 0900-onderwijs/0900-663 37 94, www.deonderwijsbv.nl.

Voor informatie over en bemiddeling van zij-instromers in het voortgezet onderwijs of de beroeps- en volwasseneneducatie kunt u ook contact opnemen met De Onderwijs BV, 0900-onderwijs/0900-663 37 94, www.deonderwijsbv.nl. Een andere bemiddelingsorganisatie is Word Leraar! (Manpower en Kliq Employability), 0900-222 11 11, www.wordleraar.nl.

De wettelijke basis voor zij-instroom is gelegd in de Interimwet Zij-instroom Leraren Primair en Voortgezet Onderwijs (Staatsblad 2000, 306).

Voor informatie over de tegemoetkoming in de studiekosten kunnen kandidaten terecht bij de IB-Groep, 050-599 77 55.

Voor informatie over de rechtspositie en de arbeidsvoorwaarden van zij-instromers kunt u contact opnemen met de werkgeversorganisatie waarbij u bent aangesloten.

Voor algemene vragen aan de rijksoverheid belt u met de Postbus 51 Infolijn 0800-8051 (gratis), bereikbaar op elke werkdag van 9.00 tot 21.00 uur.

Colofon

Publicatie van het ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen

Productie

directie Voorlichting, Leo Wijnhoven

Vormgeving

BvH Communicatie-adviesbureau b.v.,
Rotterdam

Druk

SCTeam, Rotterdam

Uitgave

juni 2002

Gratis exemplaren van deze publicatie zijn
telefonisch te bestellen bij: Postbus 51,
telefoon 0800-8051, onder vermelding van
AOCenW-nummer XXXX.

Deze publicatie staat ook op internet onder
www.minocw.nl/xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Nederland gaat digitaal.